

โดย ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

ฉบับที่ 148 วันที่ 30 พฤษภาคม 2563 เวลา 20.00 น.

1. สถานการณ์ในต่างประเทศ

มีรายงานผู้ป่วยยืนยันทั่วโลก รวม 210 ประเทศ 2 เขตบริหารพิเศษ 1 นครรัฐ เรือ Diamond Princess เรือ Grands Princess และเรือ MS Zaandam ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2563 จำนวน 6,047,626 ราย มีอาการ รุนแรง 53,741 ราย เสียชีวิต 367,172 ราย โดยประเทศที่มีจำนวนผู้ป่วยยืนยัน 10 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 1,793,530 ราย บราซิล 468,338 ราย รัสเซีย 396,575 ราย สเปน 285,644 ราย สหราชอาณาจักร 271,222 ราย อิตาลี 232,248 ราย ฝรั่งเศส 186,835 ราย เยอรมนี 183,019 ราย อินเดีย 174,020 ราย และ ตุรกี 162,120 ราย ส่วนจีน เป็นอันดับที่ 16 มีจำนวนผู้ป่วย 84,127 ราย (รวม ฮ่องกง 1,083 ราย มาเก๊า 45 ราย)

ประเด็นที่น่าสนใจในต่างประเทศ ณ วันที่ 30 พฤษภาคม 2563

- <u>ประเทศฝรั่งเศส</u> แถลงเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พบมีจำนวนผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายใหม่ สูงสุด ตั้งแต่ วันที่ 6 พฤษภาคม เป็นต้นมา วันเดียวกันกับการประกาศปลดล็อคดาวน์เข้มงวดลง โดยมียอดผู้ติด เชื้อสะสมจำนวน 149,071 ราย
- <u>ประเทศนิวซีแลนด์</u> มีผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เหลือเพียง 1 ราย ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่มีอายุ 50-59 ปี อาศัยอยู่ในนครโอ๊คแลนด์ และไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ในช่วง 24 ชั่วโมงที่ผ่านมาติดต่อกัน 7 วัน นอกจากนี้ยังไม่พบผู้เสียชีวิตเพิ่ม ทำให้ยอดผู้ป่วยสะสมยังคงอยู่ที่ 1,504 ราย และมีผู้เสียชีวิต 22 ราย
- <u>ประเทศสหรัฐอเมริกา</u> บริษัทไทสัน ฟู้ดส์ อิงค์ ผู้ผลิตเนื้อสัตว์รายใหญ่จะปิดโรงงานสตรอม เลค ในรัฐ ไอโอวาเป็นการชั่วคราว หลังพบพนักงานของโรงงานติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 555 ราย คิดเป็นสัดส่วน ประมาณร้อยละ 22 ของพนักงานทั้งหมด
- ประเทศเกาหลีใต้ ประกาศสั่งปิดโรงเรียน 251 แห่ง ที่เมืองบูชอน และสั่งเลื่อนเปิดโรงเรียนในกรุงโซล 117 แห่ง และประกาศใช้มาตรการจำกัดจำนวนนักเรียนที่จะไปโรงเรียนทั้งในและรอบ ๆ กรุงโซล หลังจากเริ่มพบ ผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มมากขึ้น นับตั้งแต่ผ่อนปรนมาตรการ โดยกำหนดให้แต่ละโรงเรียน ให้ นักเรียนเข้าเรียนในห้องเรียนได้เพียง 1 ใน 3 ของทั้งหมดในแต่ละวัน ที่เหลือให้เรียนจากทางไกลเท่านั้น สำหรับ พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ และงานนิทรรศการต่าง ๆ ได้ปิดลงอีกครั้งเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

นักวิจัยทำการศึกษาตัวอย่างที่ได้จากผู้ป่วย 108 ราย ที่เคยเป็นผลบวก ด้วยการแยกเชื้อ SARS-CoV-2 พบว่าผลตรวจของตัวอย่างทั้งหมดเป็นลบ และได้ตรวจ 23 ตัวอย่างของผู้ป่วย เพื่อหาแอนติบอดีที่ป้องกันเชื้อ SARS-CoV-2 พบว่าเกือบทุกตัวอย่างสร้างแอนติบอดีที่สามารถยับยั้งเชื้อไวรัสไม่ให้เข้ามาในเซลล์ร่างกายได้ ดังนั้น การสร้างภูมิคุ้มกันด้วยตัวเองตามธรรมชาติจะช่วยป้องกันจากการติดเชื้ออีกครั้งได้

- ประเทศสวีเดน มีนโยบายรับมือกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยต้องการสร้าง "ภูมิคุ้มกันหมู่" ให้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยตัดสินใจที่จะไม่ประกาศปิดเมือง และแนะนำให้ประชาชนรักษา ระยะห่างทางสังคม แต่ยังอนุญาตให้บาร์ ร้านอาหาร โรงเรียน และร้านค้าเปิดทำการตามปกติ อย่างไรก็ตาม พบว่ายังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ภายในเดือนพฤษภาคมนี้ ซึ่งได้เกิดการเรียกร้องภายในประเทศให้ รัฐบาลเปลี่ยนกลยุทธ์การรับมือกับโรคระบาดในครั้งนี้
- <u>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</u> แถลงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังไม่พบผู้ติดเชื้อ รายใหม่ต่อเนื่องเป็นวันที่ 47 โดยมียอดผู้ป่วยสะสมคงที่ 19 ราย โดยจะเข้าสู่การผ่อนผันระยะที่ 2 ในวันที่ 2

โดย ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

มิถุนายน 2563 เป็นต้นไป ซึ่งการบินลาวจะเปิดให้บริการสำหรับเที่ยวบินภายในประเทศ ส่วนเที่ยวบินระหว่าง ประเทศยังคงไม่มีการให้บริการ

- <u>ประเทศอินเดีย</u> เกิดเหตุฝูงลิงในรัฐอุตตรประเทศบุกขโมยตัวอย่างเลือดผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 4 ราย ขณะที่เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์กำลังเดินถือตัวอย่างเลือดภายในวิทยาลัยการแพทย์แห่งหนึ่ง ทำให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ใกล้กับวิทยาลัยแห่งนี้กลัวว่าอาจมีเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แพร่กระจายจากตัวอย่างเลือด ที่ลิงขโมยไป
- ประเทศญี่ปุ่น เตรียมผ่อนปรนมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดในกรุงโตเกียว หลังจากที่มีการยกเลิก มาตรการฉุกเฉินไปก่อนหน้านี้ โดยคาดว่าในสัปดาห์หน้าจะเริ่มอนุญาตให้ร้านค้าปลีก โรงเรียนกวดวิชา สถานออก กำลังกาย และโรงภาพยนตร์กลับมาเปิดทำการอีกครั้ง ถึงแม้สัปดาห์ที่ผ่านมากรุงโตเกียวพบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 รายใหม่เพิ่มวันละ 10-15 ราย ส่วนในเมืองคิตะกิวชู พบการแพร่ระบาดระลอกสอง มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 43 รายในสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งทางการได้ประกาศให้ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเข้ารับการตรวจโรค และปิด โรงเรียนที่พบนักเรียนป่วยโควิด-19 เพื่อฆ่าเชื้อ

2. สถานการณ์ภายในประเทศ

2.1 การคัดกรองตามนิยามการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การคัดกรองผู้เดินทางเข้า-ออกที่ท่าอากาศยาน คัดกรองเที่ยวบินสะสมตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 รวมทั้งสิ้น 39,532 เที่ยวบิน ผู้เดินทางได้รับการคัดกรองสะสมรวม 4,445,282 ราย พบผู้ป่วยที่ มีอาการเข้าได้ตามนิยามการคัดกรองจำนวน 1,352 ราย การคัดกรองผู้เดินทางที่ท่าเรือตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 มียอดการคัดกรองเรือสะสม 2,658 ลำ มีผู้ที่เดินทางได้รับการคัดกรองสะสมรวม 147,681 ราย พบผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้ตามนิยามการคัดกรองจำนวน 2 ราย การคัดกรองผู้เดินทางผ่านด่านพรมแดน ทางบก ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 29 พฤษภาคม 2563 มีผู้ได้รับการคัดกรองสะสมรวม 1,975,351 ราย และ การคัดกรองผู้มาต่ออายุหนังสือเดินทางที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง แจ้งวัฒนะ ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2563 ถึง 29 พฤษภาคม 2563 ได้ทำการคัดกรองรวมทั้งสิ้น 186,975 ราย รวมพบผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้ตามนิยามการคัดกรอง ที่ช่องทางเข้าออกประเทศ จำนวน 1,354 ราย

2.2 ผลดำเนินการคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการตามนิยามเฝ้าระวังโรค

วันที่ 30 พฤษภาคม 2563 ณ เวลา 18.00 น. พบผู้ป่วยที่มีอาการตามนิยามเฝ้าระวังโรครายใหม่ จำนวน 4,173 ราย รวมยอดผู้ที่ได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการสะสมทั้งหมด จำนวน 191,920 ราย รายละเอียดตาม ตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลดำเนินการคัดกรองผู้ที่ได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ประเภทของผู้ป่วย	จำนวนผู้ป่วยสะสม
ผู้ป่วยที่มีอาการตามนิยามเฝ้าระวังโรค	191,920 ราย
• คัดกรองพบที่สนามบิน สุวรรณภูมิ (1,283) ดอนเมือง (52)	1,352 ราย
ภูเก็ต (8) เชียงใหม่ (3) สุราษฎร์ธานี (2) อุบลราชธานี (2)	
อู่ตะเภา (1) อุดรธานี (1)	
 คัดกรองที่ท่าเรือ 	2 ราย

โดย ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

ประเภทของผู้ป่วย	จำนวนผู้ป่วยสะสม
 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลด้วยตนเอง 	190,478 ราย
(โรงพยาบาลเอกชน 67,336 ราย โรงพยาบาลรัฐ 122,313 ราย	
และอยู่ระหว่างการสอบสวน 829 ราย)	
 รับแจ้งจากโรงแรม ศูนย์เอราวัณ มหาวิทยาลัย มัคคุเทศก์และ 	88 ราย
อู่ตะเภา	
ผู้ป่วยยืนยันสะสม	3,077 ราย
 หายป่วยและแพทย์อนุญาตให้ออกจากโรงพยาบาล 	2,963 ราย
• อยู่ระหว่างการรักษาพยาบาล**	57 ราย
• เสียชีวิต	57 ราย
การติดเชื้อของผู้ป่วยยืนยันสะสม	3,077 ราย
• จากภายในประเทศ	2,444 ราย
• จากต่างประเทศ	633 ราย
- กักกันในพื้นที่ที่รัฐกำหนด*	140 ราย

หมายเหตุ: *เริ่มมีมาตรการกักกันผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2563
**วันที่ 19 พฤษภาคม 2563 แหล่งข้อมูลจากกรมส่งเสริมบริการสุขภาพ

ขณะนี้พบผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 3,077 ราย รักษาหายและแพทย์ให้กลับ บ้าน 2,963 ราย ผู้ป่วยยืนยันที่เสียชีวิต 57 ราย

ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม ถึงวันที่ 22 พฤษภาคม 2563 (สัปดาห์ที่ 21) มีจำนวนการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 โดยห้องปฏิบัติการจากกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานมหาวิทยาลัย และหน่วยงานเอกชน โดยวิธี RT-PCR ทั้งหมด 375,453 ตัวอย่าง คิดเป็นจำนวนการตรวจวินิจฉัยเฉลี่ยวันละ 6,500 ตัวอย่าง แบ่งเป็นผู้ป่วยที่มี อาการตามนิยามการเฝ้าระวังโรค 153,991 ราย ผู้ได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จากการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม และการติดตามผู้สัมผัสเพิ่มเติมตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2563 จำนวน 9,775 ราย ผู้เดินทางที่เฝ้าระวังอาการ ณ พื้นที่กักกันแห่งรัฐ 24,143 ราย และผู้ป่วยที่มีอาการไม่เข้าเกณฑ์การเฝ้าระวังโรค 187,274 ราย

ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2563 รัฐบาลมีนโยบายให้คนไทยที่เดินทางมาจากต่างประเทศต้องรับการกักตัวใน สถานที่ที่รัฐจัดให้ (State quarantine) เป็นเวลา 14 วัน โดยในวันที่ 30 พฤษภาคม 2563 พบผู้ป่วยยืนยันที่มีประวัติ เดินทางมาจากต่างประเทศ 1 ราย ทำให้ขณะนี้มีผู้ป่วยยืนยันที่ตรวจพบระหว่างการกักกันจำนวนรวม 140 ราย เป็น คนไทยที่กลับมาจากประเทศอินโดนีเซีย 63 ราย คูเวต 17 ราย ปากีสถาน 10 ราย กาตาร์ 7 ราย สหรัฐอเมริกา 7 ราย ซาอุดิอาระเบีย 7 ราย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 5 ราย มาเลเซีย 4 ราย รัสเซีย 3 ราย อินเดีย 3 ราย อียิปต์ 3 ราย สหราชอาณาจักร 2 ราย คาซัคสถาน 2 ราย ญี่ปุ่น 2 ราย เนเธอร์แลนด์ 1 ราย บาห์เรน 1 ราย ฟิลิปปินส์ 1 ราย จีน 1 ราย และไม่ทราบ 1 ราย แบ่งเป็น กรุงเทพมหานคร 29 ราย ชลบุรี 24 ราย จังหวัดสงขลา 22 ราย สตูล 18 ราย สมุทรปราการ 14 ราย ปัตตานี 13 ราย ยะลา 9 ราย นราธิวาส 8 ราย และกระบี่ 3 ราย วันที่ 8 พฤษภาคม 2563 พบผู้ป่วยยืนยันที่ตรวจ ณ ศูนย์กักตัว ผู้ต้องกัก ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำนวน

โดย ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

65 ราย มีสัญชาติพม่า 37 ราย โรฮีนจา 20 ราย เวียดนาม 3 ราย มาเลเซีย 2 ราย เยเมน 1 ราย กัมพูชา 1 ราย และ อินเดีย 1 ราย

ผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่พบในประเทศไทย มีค่ามัธยฐานของอายุเท่ากับ 37 ปี (1 เดือน - 97 ปี) เพศชาย 1,685 ราย เพศหญิง 1,392 ราย (ชาย:หญิง = 1.21:1) สัญชาติไทย 2,740 ราย พม่า 56 ราย จีน 35 ราย ฝรั่งเศส 29 ราย อังกฤษ 24 ราย โรฮีนจา 20 ราย อเมริกา 13 ราย รัสเซีย 12 ราย ญี่ปุ่น 11 ราย อินเดีย 9 ราย แคนาดา 8 ราย เยอรมนี 9 ราย อิตาลี 9 ราย เบลเยียม 6 ราย สวิตเซอร์แลนด์ 6 ราย สวิเดน 6 ราย เดนมาร์ก 5 ราย ฟิลิปปินส์ 5 ราย สิงคโปร์ 5 ราย ออสเตรเลีย 5 ราย ปากีสถาน 4 ราย มาเลเซีย 4 ราย เวียดนาม 4 ราย กัมพูชา 3 ราย เกาหลีใต้ 3 ราย อินโดนีเซีย 3 ราย คาซัคสถาน 2 ราย เนเธอร์แลนด์ 2 ราย บราซิล 2 ราย ลาว 2 ราย สเปน 2 ราย อิสราเอล 2 ราย แอลเบเนีย 2 ราย มาลี 1 ราย คูเวต 1 ราย เซอร์เบีย 1 ราย ตูนีเซีย 1 ราย ได้หวัน 1 ราย นิวซีแลนด์ 1 ราย ปาเลสไตน์ 1 ราย โปรตุเกส 1 ราย พินแลนด์ 1 ราย เม็กซิกัน 1 ราย ยูเครน 1 ราย เยเมน 1 ราย โลบีเรีย 1 ราย อินเดีย/ไทย 1 ราย อิหร่าน 1 ราย อุซเบกิสถาน 1 ราย ฮังการี 1 ราย ไม่ทราบ 12 ราย มีประวัติโรคประจำตัว 140 ราย และไม่มีโรคประจำตัว 2,937 ราย พบผู้ป่วยจาก การคัดกรองที่สนามบิน 40 ราย (รวมพลเมืองไทยที่รับกลับจากเมืองอู่ฮั่น 1 ราย) เข้ารักษาในโรงพยาบาลด้วย ตนเอง 1,588 ราย จากการติดตามผู้สัมผัส 1,189 ราย จากการกักกันในพื้นที่ที่รัฐกำหนด 140 ราย จากการตรวจ คนเข้าเมืองจังหวัดสงขลา 65 รายและจากการคันหาเชิงรุก (Active Case Finding) 55 ราย

3. มาตรการในประเทศไทย

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย และองค์การทุนเพื่อเด็ก แห่งสหประชาชาติ ประเทศไทย ได้ทำการสำรวจผลกระทบด้านต่าง ๆ ผ่านทางออนไลน์ พบว่าผลการสำรวจผลกระทบนี้มีนัยเชิงนโยบายสี่ประการ คือ 1. ต้องลดความจำเป็นในการปิดเมืองรอบสองให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำ ได้ เช่น โดยการลงทุนยกระดับความสามารถในการตรวจเชื้อ ติดตามและสอบสวนโรค กักกัน เพื่อให้สามารถ รับมือในกรณีที่มีแนวโน้มจะเกิดการระบาดรอบสอง นอกจากนี้ มาตรการรณรงค์ให้คนเว้นระยะห่างและรักษา ความสะอาดก็จำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่องและเข้มข้นต่อไป 2. ภาครัฐต้องหมั่นปรับปรุงนโยบายเยียวยารวมทั้ง กระบวนการดำเนินการเพื่อให้การเยียวยาเป็นไปอย่างทั่วถึง ไม่ตกหล่น โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย 3. ควรมีนโยบาย ที่เอื้อให้ประชาชนและภาคธุรกิจปรับตัวกับสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น ยาวนานขึ้น เช่น การปรับเวลาการทำงาน การ เปลี่ยนอาชีพ เป็นต้น และ 4.ควรมีการเยียวยาด้านจิตใจด้วยเพื่อบรรเทาความวิตกกังวลและความเครียดอันเป็น ผลมาจากผลกระทบโดยเฉพาะกับกลุ่มผู้ที่ไม่สามารถปรับตัวได้มากนัก
- คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดภูเก็ต มีมติให้ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง 8 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี นราธิวาส ยะลา กระบี่ ปราจีนบุรี สมุทรปราการ และเชียงใหม่ หากจะเดินทางเข้าพื้นที่ จังหวัดภูเก็ตจะต้องมีมาตรการเข้ม โดยการกักตัวเองที่บ้าน 14 วัน (Home Quarantine) เพื่อเป็นการป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่
- ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้หารือร่วมกับสมาคมในภาคการท่องเที่ยวในส่วนต่าง ๆ อาทิ ท่องเที่ยวในประเทศ โรงแรม เพื่อพิจารณารายละเอียดของมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยต้องการให้ ภาคการท่องเที่ยวเป็นส่วนในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ผ่านการกระตุ้นท่องเที่ยวในประเทศ ซึ่งตอนนี้ก็ยังอยู่ใน ขั้นตอนการหารือร่วมกัน เพื่อตกผลึกเป็นมาตรการที่มีแผนการดำเนินการอย่างชัดเจนออกมา เนื่องจากต้องหารือ ร่วมกันในอีกหลายส่วน

โดย ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค

4. การสื่อสารความเสี่ยงกับประชาชน

- มาตรการตรวจคัดกรอง แยกกัก กักกัน หรือคุมไว้ให้สังเกตเพื่อการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรค จากผู้เดินทางซึ่งมาจากท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรค COVID-19
- กรณีจำเป็นต้องพบปะผู้อื่น ให้ใช้หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า และรักษาระยะห่างไม่น้อย กว่า 1 - 2 เมตรหรือ 1 - 2 ช่วงแขน และใช้เวลาพบปะผู้อื่นให้สั้นที่สุด
- หมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา
 จมูก ปาก โดยไม่จำเป็น
- ไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น (เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว) เนื่องจากเชื้อก่อโรคทางระบบ ทางเดินหายใจสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ
- รับประทานอาหารปรุงสุกร้อน สามารถดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ที่ https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/situation.php

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข